

KONKURENCES PADOME

Brīvības ielā 55, Rīgā, LV-1010 ♦ tālr. 67282865 ♦ fakss 67242141 ♦ e-pasts: council@kp.gov.lv

L Ē M U M S

Rīgā

Nr.20

(Prot. Nr.8., 2.§)

2010. gada 17.martā

Par lietas neierosināšanu

Par SIA „TV3 Latvia” 17.02.2010. un „VIASAT AS Latvia filiāle” 17.02.2010. iesniegumu daļā par Līguma par Eiropas Savienības darbību 102.pantā noteikto pārkāpumu SIA „Lattelecom” darbībās

Konkurences padome 17.02.2010. saņēma SIA „TV3 Latvia” iesniegumu (turpmāk tekstā – TV3 iesniegums), kā arī „VIASAT AS Latvia filiāle” iesniegumu (turpmāk tekstā – VIASAT iesniegums). TV3 un VIASAT iesniegumā tika aprakstīti apstākļi, kuri norāda uz iespējamo dominējošā stāvokļa ļaunprātīgu izmantošanu SIA „Lattelecom” darbībās.

TV3 un VIASAT iesniegumā tika norādīts, ka SIA „Lattelecom” ir vienīgais tirgus dalībnieks, kas saskaņā ar normatīvajiem aktiem nodrošina televīzijas programmu zemes apraidi ciparu formātā Latvijas Republikas teritorijā. Tātad iesniedzēju ieskatā SIA „Lattelecom” atrodas dominējošā stāvoklī televīzijas programmu virszemes apraides ciparformātā nodrošināšanas pakalpojuma sniegšanas tirgū Latvijas teritorijā. SIA „Lattelecom” darbojas arī maksas televīzijas pakalpojuma sniegšanas tirgū, piedāvājot pakalpojumu gan virszemes platformā, gan arī interaktīvas televīzijas veidā.

Saskaņā ar TV3 un VIASAT iesniegumā norādīto SIA „Lattelecom” par zemes apraides ciparformātā nodrošināšanas pakalpojumu pieprasa maksu, kas nav proporcionāla sniegtā pakalpojuma ekonomiskajai vērtībai. Iesniedzēji norāda, ka SIA „Lattelecom” izmanto savus ienākumus no peļņu gūstošā televīzijas programmu zemes apraides ciparformātā nodrošināšanas tirgus monopola, lai finansētu stratēģiju, kuras ietvaros SIA „Lattelecom” piedāvā maksas televīzijas programmas par maksu, kas ir zemāka par izmaksām tirgū, kur SIA „Lattelecom” nav monopolstāvoklī.

TV3 iesniegumā tika norādīts, ka SIA „Lattelecom” par pakalpojuma sniegšanu pieprasa no raidorganizācijām pārmērīgi augstu maksu, tādējādi šķērssubsidējot maksas televīzijas pakalpojumu. „VIASAT AS Latvia filiāle” iesniegumā norāda, ka, SIA „Lattelecom”, šķērssubsidējot maksas televīzijas pakalpojumu no ieņēmumiem par televīzijas programmu raidīšanas ar zemes raidītāju palīdzību publiskai uztveršanai pakalpojumu, apgrūtina konkurentu ienākšanu maksas televīzijas tirgū. Turklāt VIASAT iesniegumā tika norādīts, ka SIA „Lattelecom” piemēro plēsonīgas cenas, piedāvājot maksas televīzijas pakalpojuma sniegšanas tirgū kanālu pakas, kuras sastāv

gan no maksas kanāliem, gan no bezmaksas kanāliem, kuri SIA „Lattelecom” saskaņā ar normatīvo regulējumu ir jāraida virszemes platformā bez maksas. Maksa par piedāvāto kanālu pakām ir VIASAT ieskatā acīmredzami zemāka par patiesajām izmaksām un par tām cenām, kas būtu normālās konkurences apstākļos. Tādējādi SIA „TV3 Latvia” un „VIASAT AS Latvia filiāle” uzskata, ka SIA „Lattelecom” darbībās ir saskatāms Konkurences likuma 13.panta pirmās daļas 4.punktā ietvertā aizlieguma pārkāpums.

Tāpat TV3 un VIASAT iesniegumā tika norādīts, ka SIA „Lattelecom” darbība ietekmē tirdzniecību starp Eiropas Savienības dalībvalstīm, pamatojoties uz to, ka SIA „Lattelecom” maksas televīzijas pakalpojuma ietvaros piedāvātie kanāli galvenokārt tiek veidoti citās valstīs, tādējādi SIA „Lattelecom” darbība ietekmē ne tikai tirgu Latvijas Republikas teritorijā, bet arī tirdzniecību starp dalībvalstīm. Vienlaikus, VIASAT iesniegumā norādīts, ka „VIASAT AS” kā SIA „Lattelecom” konkurents veic darbības arī citās Eiropas Savienības dalībvalstīs, tādējādi SIA „Lattelecom” darbības nenoliedzami ietekmē „VIASAT AS” darbības stratēģiju Eiropas Savienības ietvaros un attiecīgi arī ir ietekme uz tirdzniecību starp dalībvalstīm. Savukārt TV3 iesniegumā norādīts, ka SIA „Lattelecom” darbības, veicot zemes raidīšanas ciparformātā nodrošināšanu Latvijas Republikas teritorijā, pieprasot no raidorganizācijām nepamatoti augstu maksu par minēto pakalpojumu, būtiski apgrūtina jaunu tirgus dalībnieku ienākšanu tirgū un attiecīgi sadala Eiropas Savienības iekšējā tirgus vienotību.

Nemot vērā iepriekš minēto, TV3 un VIASAT iesniegumā tai skaitā tika ietverts lūgums ierosināt lietu par Līguma par Eiropas Savienības darbību 102.panta pārkāpumu SIA „Lattelecom” darbībās.

„TV3 Latvia” ir sabiedrība ar ierobežotu atbildību, kas reģistrēta Latvijas Republikas Komercreģistrā ar vienoto reģistrācijas Nr.40103065880, tās juridiskā adrese ir Maskavas iela 322, Rīga. SIA „TV3 Latvia” ir televīzijas raidorganizācija, kura veido un izplata televīzijas programmas Latvijas Republikā.

„VIASAT” ir akciju sabiedrība, kas reģistrēta Igaunijas Republikā ar vienoto reģistrācijas Nr.3072386, tās juridiskā adrese ir Peterburi 81, 11415 Tallina. „VIASAT AS” ir maksas televīzijas operators. „VIASAT AS” ir daļa no Modern Times Group MTG AB (mediju grupa, kas veido arī savus televīzijas kanālus). „VIASAT AS” darbojas Latvijas Republikas tirgū caur savu filiāli - „VIASAT AS Latvia filiāle”.

„VIASAT AS Latvia filiāle” ir reģistrēta Latvijas Republikas Komercreģistrā ar vienoto reģistrācijas Nr.40103238282, tās juridiskā adrese ir Dzelzavas iela 120G, Rīga.

„Lattelecom” ir sabiedrība ar ierobežotu atbildību, kas reģistrēta Latvijas Republikas Komercreģistrā ar vienoto reģistrācijas Nr.40003052786, tās juridiskā adrese ir Dzirnau iela 105, Rīga.

Izvērtējot TV3 un VIASAT iesniegumā minēto, kā arī papildus iegūto informāciju, Konkurences padome

konstatēja:

1. Saskaņā ar Ministru kabineta 2008.gada 2.septembra noteikumiem Nr.714 „Kārtība, kādā tiek ieviesta elektronisko sabiedrības saziņas līdzekļu veidoto programmu apraide ciparformātā” (turpmāk tekstā – MK noteikumi Nr.714) un Ministru kabineta 2009.gada 17.februāra rīkojumu Nr.115 „Par elektronisko sakaru komersanta apstiprināšanu televīzijas programmu zemes apraidei ciparformātā” SIA „Lattelecom” tika apstiprināta kā elektronisko sakaru komersants, kas nodrošinās televīzijas programmu virszemes apraides ieviešanu ciparformātā Latvijā. Pamatojoties uz iepriekš uzskaitītajiem normatīvajiem aktiem SIA „Lattelecom” līdz 2013.gada 31.decembrim tika piešķirtas radiofrekvenču spektra lietošanas tiesības 174-230 MHz un 470-862 MHz diapazonā.

MK noteikumu Nr.714 7.punkts paredz SIA „Lattelecom” pienākumu nodrošināt galalietotājiem iespēju bez maksas saņemt noteiktas televīzijas programmas ciparformātā, izmantojot DVB-T ciparu televīzijas apraides tehnoloģiju atbilstoši Nacionālās radio un televīzijas padomes lēmumam par visā Latvijas Republikas teritorijā galalietotājiem bez maksas saņemamo televīzijas programmu sarakstu. Saskaņā ar Nacionālās radio un televīzijas padomes lēmumu šādas programmas ir: LTV1, LTV7, LNT, TV3 un TV5. Vienlaikus, Konkurences padome arī secina, ka SIA „Lattelecom” ir vienīgais tirgus dalībnieks, kas atbilstoši iepriekš minētajam veic televīzijas programmu zemes apraidi ciparu formātā Latvijas Republikas teritorijā, kā arī vienīgais piedāvā maksas televīzijas pakalpojumu virszemes platformā.

Konkurences padome, atbilstoši TV3 un VIASAT iesniegumā norādītajam un tās rīcībā esošajai informācijai, konstatē, ka maksas televīzijas operatori darbojas arī citās platformās. Ņemot vērā minēto, Konkurences padome uzskata, ka atsevišķi ir izvērtējams, vai maksas televīzijas operatori darbojoties dažādās tehnoloģiskajās platformās savā starpā konkurē.

2. Konkurences padome, precīzi nedefinējot konkrēto tirgu, izvērtēja, vai izpildās arī citi obligāti lietas par Līguma par Eiropa Savienības darbību 102.panta pārkāpumu ierosināšanas priekšnoteikumi. Proti, lai konstatētu Līguma par Eiropas Savienības darbību 102.panta pārkāpumu, ir jākonstatē, ka konkrētais uzņēmums atrodas dominējošā stāvoklī konkrētajā tirgū vai būtiskā tā daļā; ka dominējošā stāvoklī esošais uzņēmums to ļaunprātīgi izmanto; ka dominējošā stāvoklī esošā uzņēmuma darbību rezultātā notiek faktiskā vai potenciāla ietekme uz tirdzniecību starp dalībvalstīm.

Saskaņā ar Eiropas Komisijas paziņojuma 2004/C 101/07 „Vadlīnijas par ietekmes uz tirdzniecību koncepcijas piemērošanu, kas izriet no Eiropas Kopienas Dibināšanas līguma 81. un 82.panta” (*Guidelines on the effect on trade concept contained in Articles 81 and 82 of the Treaty¹*) (turpmāk tekstā – Vadlīnijas) 18. paragrāfu kritērijs „faktiskas vai potenciālas ietekmes uz tirdzniecību starp dalībvalstīm pastāvēšanu” jāizvērtē ņemot vērā visus tālāk norādītos elementus: a) „tirdzniecība starp dalībvalstīm” koncepcija, b) apzīmējums „var ietekmēt” un c) nozīmīguma koncepcija.

3. Konkurences padome norāda, ka, ņemot vērā normatīvajos aktos nostiprinātos SIA „Lattelecom” pienākumus ciparu virszemes televīzijas ieviešanā, SIA „Lattelecom” darbojas televīzijas programmu raidīšanas ar zemes raidītāju palīdzību publiskai uztveršanai pakalpojuma sniegšanas tirgū tikai Latvijas Republikā. Tāpat arī kā maksas televīzijas operators SIA „Lattelecom” darbojas tikai Latvijas teritorijas robežās. Līdz ar to Konkurences padome uzskata, ka SIA „Lattelecom” darbības maksas televīzijas pakalpojuma sniegšanas tirgū un televīzijas programmu raidīšanas ar zemes raidītāju palīdzību publiskai uztveršanai pakalpojuma sniegšanas konkrētās preces tirgū nevar ietekmēt konkurences situāciju šajos konkrētās preces tirgos citās Eiropas Savienības dalībvalstīs, kā arī tirdzniecību starp dalībvalstīm.

4. Vadlīnijās atsevišķi tiek vērtēta ietekme uz tirdzniecību starp dalībvalstīm, dominējošā stāvokļa ļaunprātīga izmantošana, kas izpaužas kā citu tirgus dalībnieku izslēdzoša rīcība un kā eksplotējoša rīcība (kaitējoša rīcība, piemērojot pārmērīgas vai nepamatotas cenas). Ņemot vērā TV3 un VIASAT iesniegumā izklāstītos argumentus,

¹ Official Journal of European Union C 101, 27.04.2004.

kā arī VIASAT iesniegumā minēto praksi², Konkurences padome secina, ka TV3 un VIASAT ieskatā SIA „Lattelecom” iespējamais pārkāpums izpaužas kā izslēdzošā uzvedība.

Tādējādi tiek ņemts vērā Vadlīniju 94.punkts, kas nosaka, ka „(..) Tirdzniecība starp dalībvalstīm var tikt ietekmēta, ja potenciālais pārkāpējs eksportē vai importē preces no citas dalībvalsts un kad tas ir aktīvs arī citās dalībvalstīs (..)”. Līdz ar to, ņemot vērā apstākli, ka SIA „Lattelecom” gan iespējamā pārkāpuma tirgū, gan pārkāpuma rezultātā ietekmētajā tirgū ir aktīvs tikai vienā dalībvalstī – Latvijas Republikā – Konkurences padome konstatē, ka neizpildās Vadlīnijās 18.punktā minētie kritēriji.

5. Konkurences padome uzskata par nepamatotu VIASAT iesniegumā minēto argumentu par to, ka SIA „Lattelecom” maksas televīzijas pakalpojuma ietvaros piedāvātie kanāli galvenokārt tiek veidoti citās valstīs, tādējādi SIA „Lattelecom” darbība ietekmē ne tikai tirgu Latvijas Republikas teritorijā, bet arī tirdzniecību starp dalībvalstīm. Minētais arguments attiecas uz maksas televīzijas kanālu vairumtirdzniecības tirgu, kurā SIA „Lattelecom” nedarbojas. Savukārt maksas televīzijas mazumtirdzniecības tirgū SIA „Lattelecom”, ņemot vērā, ka Latvijā darbojas vairāki maksas televīzijas operatori, kas iepērk maksas televīzijas kanālu saturu, nav pietiekamas tirgus varas, lai ietekmētu situāciju vairumtirdzniecības līmenī.

Ņemot vērā augstākminēto un pamatojoties uz Konkurences likuma 8.panta pirmās daļas 1.punktu, 23.panta ceturto prim daļu, 28.panta pirmo un ceturto daļu un Līguma par Eiropas Savienības darbību 102.pantu,

nolēma:

neierosināt lietu uz SIA „TV3 Latvia” 17.02.2010. un „VIASAT AS Latvia filiāle” 17.02.2010. iesnieguma pamata daļā par Līguma par Eiropas Savienības darbību 102.panta pārkāpumu SIA „Lattelecom” darbībās.

Saskaņā ar Konkurences likuma 8.panta otro daļu Konkurences padomes lēmumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā viena mēneša laikā no lēmuma spēkā stāšanās dienas.

Priekšsēdētāja

I.Jaunzeme

² Eiropas Komisijas 20.03.2001. lēmums lietā COMP/35.141-*Deutsche Post AG*, Eiropas Kopienu oficiālais Vēstnesis, L 125/27; Pirmās instances tiesas (Vispārējās Tiesa) 30.01.2007. spriedums lietā T-340/03 *France Telecom SA pret Eiropas Komisiju*, Eiropas Tiesas ziņojumi 2007, II-00107; Eiropas Kopienu Tiesas (Eiropas Savienības tiesa) 30.04.1986 spriedums lietā 62/86 *AKZO Chemie BV pret Eiropas Komisiju*, Eiropas Tiesas ziņojumi 1991, I-3359.